

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS-KETVIRTADIENIS – TUESDAY-THURSDAY, 2018 LIEPOS – JULY 3-5, 2018 • Vol. CIX NR. 79–80

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-02-2018

ŠIAME NUMERYJE:

JAV pagerbtas ilgametis Knygų rūmų direktorius – 5 psl.

Aktualus pokalbis: verslas prieš kultūrą – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

100 Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą

Iškilmingai paskelbta Dainų šventės pradžia.

Dainiaus Labučio nuotr.

Iškilmingai atidaryta Dainų šventė. O jos pradžia – renginys „100 Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą“, kurį organizavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB), Lietuvos nacionalinis kultūros centras ir Tautinių mažumų departamentas.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos širdies

Liepos pirmąją, sekmadienį, Vilniaus senamiesčio gatvės buvo kaip upeliai, tekantys viena kryptimi – link Rotušės aikštės. Aikštėje gal trisdešimt paviljonų – šitiek užsienio lietuvių delegacijų, bendruomenių deda ant stalų pristatymo visuomenei lankstinukus, plakatus, žemėlapius, įvairius leidinius, pristatančius jų atstovaujamas šalis. Laikraščiai, žurnalai, atvirutės, net nacionalinių valgių galima prisiragauti... – 6 psl.

Lietuvos moterų šimtukas

Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga paskelbtas 100 labiausiai savo talentu ir pasiekimais penkiose srityse pasižymėjusių šiuolaikinių moterų, gyvenančių ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, sąrašas.

„100 Lietuvos moterų“ projektą vykdo tarptautinė platforma „Women At“ (W@) kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomene (PLB) ir Global Lithuanian Leaders (GLL). Prie projekto taip pat prisidėjo mentorystės programos „Woman Go Tech“ komanda, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (PLJS) ir asociacija „Lyderė“.

Tarp žymiausių moterų – Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, pirmoji Lietuvos istorijoje prezidentė moteris; politikės Rasa Juknevičienė ir Irena Degutienė; pasaulinės šlovės susilaukusi operos solistė Violeta Urmana; mokslininkė Birutė Galdikas ir kt. Siūlyti labiausiai nusipelnusias moteris galėjo visi. Atrodo, kad ypač aktyviai nominacijas siūlė (iš viso rinkta iš 1 tūkst. pavardžių) užsienio lietuviai, nes į 100-uką yra įtraukta daug užsienyje gyvenančių lietuvių moterų.

„Draugo“ skaitytojams tikriausiai įdomu, kurių JAV lietuvių moterų pavardės puikuoja šiame garbės sąrašė. – 7 psl.

Mano tikslas – tiesa, mano padėjėjas – dorovingumas, mano atrama žmogiškumas, mano atokvėpis – menai – Confucius

Deja, tai tiesa – partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago artimieji su-tiko, kad šio žmogaus, iki mirties kovojusio su okupantais, KGB pa-slėpti ir galų gale atrasti palaikai gu-lės viename šalies vadovų panteone kartu su okupacinės sistemos vieno iš vadų – Algirdo Mykolo Brazausko palaikais. Kol kas tik dviese, nes panteonas įsteigtas tik šiam mirus.

Ši žinia vėl suskaldė tautą (nors, kita vertus, gal ir gerai, kad yra apie ką pasikalbėti). Jauna fi-losofė Nerija Putinaitė tuo nusistebėjo, kai ku-rie komentatoriai tuo pasipiktino, o istorijos dakta-ras, Seimo narys Arvydas Anušauskas sako, kad tu-rime su tuo susitaikyti, nes A. M. Brazauskas buvo teisėtas prezidentas, išrinktas Lietuvos žmonių. „Jeigu jiems (artimiesiems – Red.) tinka, jeigu jie pri-taria, visi kiti turėtų priimti tai kaip jų poziciją ir jos nekvestionuoti ir dirbtinių bangų nekelti. Tam tik-rai nėra jokio pagrindo. Tose kapinėse palaidota dau-gybė kontroversiškų asmenybių, bet tai netrukdo ten pat ilsėtis ir Sausio 13-osios aukoms, ir Lietuvos sa-vanoriams, ir kitiems iškiliems žmonėms, – ko-mentavo istorikas. – Aš pats už A. Brazauską nebal-savau, bet balsavo kiti. Rinkimai buvo teisėti, de-mokratijos taisyklės tokios jau yra, pagal jas mažesnė dalis priima daugumos sprendimą. Tuo, manau, viskas pasakyta. O dabar žiūrėti, kas ten po mirties yra vertesnis, kas mažiau vertas, yra neteisinga. Is-torija viską sustato į vietas”.

Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio gynybos pajėgų vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas bus palaido-tas spalio 6 d. Antakalnio kapinėse, Valstybės vado-vų panteone. Iš viso 19 laidojimo vietų yra numaty-ta tarp Sausio 13-osios memorialo ir Nepriklauso-mybės Akto signatarų palaidojimo kvartalo.

Tikra ar netikra istorija?

Tokia demokratinės valstybės realybė – turime paisyti nuomonių ir už, ir prieš. Po 1990 m. kovo 11-osios, kai buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė, tik vieninteliuose rinkimuose 1996 m. didele persvara laimėjo sąjūdinės – dešiniosios nepriklausomybi-ninkų jėgos. Po to Lietuvos piliečių nuomonės išsi-barstė po pusines ir dalines nuomones, ir viskas su-simaišė. Už nepriklausomybę pasisako lyg ir dau-guma, bet jaunimas pusto padus kur geriau – į Va-karus, į nusistovėjusį gyvenimą; senimas keiksnoja – ne to norėjome, ne apie tai svajojome. O pasiskai-čius komentarus internete plaukai šiaušiasi, kokia neapykanta liejasi ant partizanų, ant nepriklausomos valstybės, po senovei su purvais maišomas Sąjūdžio vadas ir pirmasis nepriklausomos valstybės vadovas. Dažnai tuos Lietuvos nekenčėjus vadiname „tro-liais” – neva Kremliaus ruporais, kurie dirba iš už sienos, iš Rusijos teritorijos. Nedrįsčiau taip sakyti, nes kartais iš konteksto matyti, kad tie pykčio pri-tvinkę rašytojai yra mūsiškiai, lietuviai, rašantys pa-doria lietuvių kalba, žinantys istoriją ir sekantys da-bartinius politinius įvykius. Tik nekenčiantys viso to, kas vyksta.

Štai viena iš piktų nuomonių, pareikštų inte-rnete po žinios, kad A. Ramanauskas-Vanagas bus pa-laidotas kaip valstybės vadovas: „Vien idėja laidoti ‘miško brolį’ Antakalnio kapinėse, ir dar vadovų kal-nelyje, žeidžia normalių žmonių orumą! Kokio gi mor-alinio lygio šiandieninis Lietuvos režimas ir atskiri užzombinti individai! Tai visų normalių žmonių gėda! Šalis galutinai degraduoja!”

Viename panteone – Brazauskas ir Vanagas

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Adolfas Ramanauskas-Vanagas

Šis komentatorius buvo pasislėpęs po slapy-vardžiu, o štai aš prieš savaitę panašią nuomonę Vil-niuje patyriau kirpykloje. Sėdėjau kėdėje ir kol bu-vau kerpama, simpatiška kirpėja dėstė man, kokie baisūs buvo tie partizanai. Ji netgi nevadino jų par-tizanais, o „neva partizanai”. Jos motina yra kilusi iš Metelių miestelio, Dzūkijos, kurią mes laikome pa-sipriešinimo okupacijai vos ne frontu, nes ten į mišk-us iš dažno kaimo buvo išėję beveik visi jauni vy-rai. O, pasirodo, ne visos šeimos juos palaikė, ne vi-sose sodybose jie buvo sutinkami geranoriškai. Jauna moteris tiesiog springo pykčiu: sakė, kad par-tizanai atimdavo paskutinį duonos kąsnį, jie ateidavo pas žmones su mergomis pergulėti, dabar tos buvę neva ryšininkės imančios didžiausias pensijas... Per partizanus sudegęs beveik visas miestelis – jie girti gulėjo vienoje sodyboje, rusų kariuomenė juos apsupo ir iššaudė, o namus padegė. Nuo jų užside-gė kiti namai... Jos motina tuomet buvusi 12 m. mer-gaitė. Kai partizanai išsivežė į mišką paskutinę jų kiaulę, mergaitė ėjusi paskui vežimą iki pat parti-zanų stovyklos ir tą kiaulę parsivariusi – atsiėmu-si iš partizanų. Verkdama šaukusi, kad šeima neturi ką valgyti, ir partizanai kiaulę atidavę ir mergaitės nenušovė...

Aš negalėjau įsiterpti ir pasakotojai kaip nors paprieštarauti, sėdėjau pasimetusi, – kaip gali prieš-tarauti, jeigu žmogus pasakoja tikrą istoriją! Tik vė-liau mąstydamą apie tai pradėjau abejoti tuo, ką gir-dėjau. Pvz., argi partizanai galėjo įsileisti į stovykl-ą svetimą žmogų? Gal ten buvo visai ne partizanai, o kokie apsisaukėliai KGB-istai, apie kokius pasakoja KGB išslaptinti dokumentai? Gal vaikas prifanta-zavo, gal jam taip tik pasirodė – ką galėjo realaus ži-

noti 11-metis? O gal ta istorija yra kieno nors sąmoningai sugalvota, siekiant sumenkinti nepriklausomybę?

Jų tiesa

Kokia bebūtų buvusi tikrovė, ši moteris ir visa jos šeima yra įsiti-kinusi, kad partizanai yra blogis. Ir, matyt, jie tą istoriją skleidžia daug dešimtmečių. Jų prezidentas grei-čiausiai buvo A. Brazauskas, kuris 1988-aisiais, Lietuvos nepriklausomybės aušroje, Katedros aikštėje, Sąjūdžio mitinge išlydint delegatus į partinę LKP konferenciją Maskvoje, apie lietuvišk-ą trispalvę sakė: „Kol kabės šitas skuduras, aš ne-kalbėsiu”.

Tai jų tiesa, ir nieko čia nepadarysi. Vieniems nepriklausomybė sumaišė gyvenimo kortas, ki-tiems atėmė postus, dar kitų nekenčiami kaimynai ar bendradarbiai tapo valstybės vadovais, žymiais žmonėmis. O kaip galima mylėti valstybę, kuriai va-dovauja tavo nekenčiami žmonės?! Tokiems ir vals-tybė turi būti bloga.

Žinau dar vieną skaudžią istoriją. Teko rašyti apie žemaitį iš Telšių, kuris nepažinojo savo tėvelių. Abu jie buvo partizanai, tėtis – būrio vadas. Motina į mišką išėjo paskui vyrą, nes nebeapsikentė okupantų per-sekiojimų. Jis pats šaltą rudenį gimė šiaudų kūgyje, o užaugino jį svetimi žmonės, nes abu tėvai žuvo. Tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę jis sužinojo savo tikrąją istoriją, susirinko žinias apie tėvus, tapo šauliu, savanoriu, gynė Lietuvos parlamentą sausio 13-ąją. O štai jo anūkai prosenelį partizaną niekina, bjauriausiais vardais vadina, tyčiojasi. Mat sūnus vedė mergaitę iš priešingos Lietuvos nepriklauso-mybei šeimos, ir marti savo vaikus augina kitaip. Se-neliui skauda širdį girdint, kaip anūkai prosenelį ban-ditu vadina, bet jis nieko pakeisti negali.

Todėl tikriausiai negalima sakyti, kad yra vie-na tiesa. Kiekvienas turi savo tiesą. Nepriklauso-mybės siekėjams partizanai yra didvyriai. Tie, ku-rie pritapo prie okupanto, kuriems „prie ruso” ne-buvo blogai, partizanai tėra ramybės drumstėjai, banditai. Mums gali atrodyti, kad tai kolaborantai, susitaikėliai, bet taip susiklostė jų gyvenimas. Jie gal net nežinojo, kas yra ta nepriklausomybė, kas yra ta okupacija. Jie tiesiog gyveno kaip gyvenosi, jiems svarbiausia buvo pavalgyti, apsirengti. Juk iš tiesų – jie nieko nenužudė, netgi nieko nenuskriaudė, na, gal iš kolchozo kaime ar iš fabriko mieste kartais ką parsinešė paslėpę po skvernu, – bet taip darė visi... Kad galėtų užimti brigadieriaus vietą kolūkyje ar meistro gamykloje, gal įstojo į partiją, nes norėjo gau-ti didesnę algą. O kas nenori geriau uždirbti? O at-ėjo nepriklausomybė, „Landsbergis kolūkius išardė”, sovietinės gamyklos, kurios gamino „daiktus į san-dėlius”, užsidarė, ir jie liko be darbo...

Toks mūsų susitaikymas

„A. Ramanauskas-Vanagas atguls greta A. M. Brazausko. Kas būtų pagalvojęs, kad būtent taip vyks tautos ‘susitaikymas’. Suprantu, artimųjų valia, Vyriausybės valia. Ne mums spręsti, ką ir kaip su-dėlios Dievas. Na, bet istorija ir asmenybių apsi-sprendimai dėlioja taip, kad bent jau man šių dvie-jų asmenybių buvimas greta sukelia didelį kogni-tyvinį disonansą”, – sako filosofė N. Putinaitė. Daug kas taip jaučiasi. Bet turėsime išgyventi. Kaip iš-gyvenome LDDP laikus ir Brazausko prezidentavi-mą. Nors sunkia širdimi, bet turėsime susitaikyti. Nepriklausomybės vardan.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Trepsėjimas vietoje

VITALIJA DUNČIENĖ

Jau praėjo ketvirtis amžiaus, kai įmantriausiais Lietuvos politikų pasisakymais bandoma išsaugoti Lietuvai jos piliečius, kurie svetimose šalyse pragyveno daugelį metų ir priėmė gyvenamosios vietos pilietybę. Bet kalbėjimas ir lieka kalbėjimu. Vieno politiko „taip“ sustabdomas kito politiko „ne“. Taip ir trepsima vietoje su sprendimais, tuo tarpu lietuviškoji Lietuva tirpsta kaip pavasario sniegas.

Dabartinis Lietuvos referendumo įstatymas beveik garantuoja, kad referendumas dėl „dvigubos“ pilietybės busnesėkmingas. Konstitucijos pirmojo skirsnio pakeitimams priimti reikia gauti daugiau kaip pusės visų balsavimo sąrašuose esančių piliečių palaikymą. Paprastai Seimo rinkimuose dalyvauja mažiau kaip 50 procentų sąrašuose esančių rinkėjų. Taigi greičiausiai toks referendumas net neišvyktų.

Todėl Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) atstovai kreipėsi į Lietuvos Seimą prašydami priimti pataisas referendumo įstatyme, kad Lietuvos Konstitucijos 12 straipsnio likimą nuspreštų ne sąrašė esančių balsuotojų dauguma, o referendume dalyvaujančių piliečių dauguma.

Birželio 21 d. Lietuvos Respublikos Seime buvo pritarta Referendumo įstatymo pataisoms. Liko dar vienas balsavimas. Už tokią pataisą balsavo 64 žaliųjų, valstiečių Seime atstovai. Tuo tarpu konservatoriai, socialdemokratai ir „tvarkiečiai“ balsavo prieš tokią pataisą arba susilaikė (15 balsų „prieš“ ir 25 susilaikė).

Seimo ir PLB komisijos vadovas Antanas Vinkus kvietė Seimo narius, kolegas palaikyti pataisas: „Noriu dar kartą pakviesti išgirsti PLB dešimt metų netylantį prašymą. Tai sudarytų galimybę Konsti-

tucijos 12 straipsnio pakeitimą referendume priimti daugiau kaip pusės referendume dalyvavusių piliečių balsais”.

Tuo tarpu konservatoriai Konstitucijos keitimo taisyklių supaprastinime išvelgė pavojų. Konservatorius Mykolas Majauskas tvirtino: „Jei mes priimsime šį sprendimą, negalėsime taikyti vienam konkrečiam atvejui, turėsime taikyti visiems atvejams, man atrodo, kad tai labai pavojingas žaidimas”. O man norisi paklausti: kas gi jums neleidžia išimti padaryti tik šiam vienam konkrečiam atvejui??? Ar Lietuvos valstybei neturėtų būti svarbiausias rūpestis jos piliečių likimas? Kas pasirūpins pasaulyje dingstančiais Lietuvos piliečiais, jeigu to nedaro Lietuva?

Seimo Teisės departamento atstovė Ona Buišienė perspėjo Seimo narius: „Teisės departamento manymu, Konstitucijos pirmo skirsnio nuostatų apsaugos standartų mažinimas yra pakankamai pavojingas dalykas”.

Ar tikrai vienkartinis Referendumo reikalavimų pakeitimas, bandant išsaugoti Lietuvos piliečius, Lietuvai prilygsta degtuko deginimui po parako bačka? Ar tikrai Lietuvos pilietis Petras, tapęs JAV piliečiu, mokėdamas pinigų JAV kareiviams Lietuvoje už Lietuvos ginamą laisvę, yra tapęs tokiu baisiu Lietuvos priešu, kad Lietuva jį turi tuoj pat sunaikinti – išbraukti iš Lietuvos piliečių sąrašų?

Juk Lietuvos politikai neturėjo problemos priimant Referendumo pataisas (prailgino balsavimo laiką ir balsavimas truko dvi dienas), kad Lietuva sėkmingai įstotų į ES. Taip pat ypatingos skubos tvarka buvo priimtos pataisos, kurios sumažino reikalavimus sprendimui dėl šalies dalyvavimo tarptautinėse organizacijose. Šios referendumo pataisos palietė Lietuvos valstybės suverenitetą, Lietuvos teisių, galių suteikimą kitoms valstybėms/organizacijoms ir.... nei konservatoriai, nei socialde-

mokratai dėl to nekėlė triukšmo, nesibaimino. Dabar gi eina kalba, ar Lietuva gali kaip nors sustabdyti ketvirtį amžiaus trunkantį savųjų naikinimą? Ar dėl šio tikslo galima padaryti vienkartinę pataisą referendumo įstatyme?

Latvijos politikai jau seniai išsprendė „dvigubos“ pilietybės problemą – jie saugo ir rūpinasi kiekvienu latviu pasaulyje. Ir kiekvienas pasaulio latvis jaučiasi įpareigotas rūpintis savo gimtine. Pasidomėkite jų pavyzdžiu. Ir niekas dar nesunaikino, neužgrobė, nenuskriaudė dėl to Latvijos.

Tik pagalvokite – valdžioje keitėsi partijos, keitėsi prezidentai, bet nesikeitė politika naikinant išėivijos lietuvius. Ketvirtį amžiaus naikinami lietuviai. Kodėl? Kokių tikslu? Kodėl nei viena vyriausybė iki šiol neišdrįso pasakyti: mums nesvarbu, ką tu išigijai ir ką tu praradai gyvendamas užsienyje... tu mums visada būsi viengubinis (ne „dvigubinis“) Lietuvos pilietis, jeigu vykdysi Lietuvos piliečio pareigas.

Yra tokia liaudies patarlė: žuvis pūna nuo galvos. Politikų nesutarimai dėl išėivijos lietuvių likimo įkvepia nesibaigiančioms rietenoms tarp tautiečių. Gyvenantys Lietuvoje bijo, kad išėiviai, likę Lietuvos piliečiais, atvažiavę juos apvog, apgaus, išrinks jiems valdžią, naudosis nemokamai medicininėmis paslaugomis, iškels kainas... – juos visai skriaus. Vienintelis būdas apsisaugoti nuo išėivių yra atimti iš jų Lietuvos pilietybę, jeigu galima – neleisti atvažiuoti į Lietuvą.

Skaitant apie nesibaigiančią kovą tarp politikų ir tautiečių persasi liūdna išvada: Lietuvos politikai-globalistai pažadėjo savo viršininkams Briuselyje už gausias išmokas išvalyti Lietuvą nuo etninių lietuvių, ir tai sėkmingai vykdė iki šios dienos. Todėl tautiečių išlaikymas Lietuvos piliečiais „sprendžiamas”, bet niekaip neišsprendžiamas. Juk mokesčių mokėtojų Lietuvoje nepritrūks: džiaugiamasi tūkstančiais imigrantų į Lietuvą iš Ukrainos, žiniasklaidos puslapiai marginami straipsniais apie tobulus nuomininkus, darbininkus iš Sirijos. Deja, kai vyksta kova, būna pralaimėjusių, žuvusių. Kas jie? Ar mums jų gaila? Ar mums jau tas pats?

Ar dar nenusibodo trepsėti vietoje?

Kaip Laisvės karys išjojo iš Vilniaus į Kauną

DONATAS JANUTA

Grupė patriotų Lietuvos 100 metų jubiliejaus proga norėjo įteikti Vilniui ir visai Lietuvai garbingą dovaną.

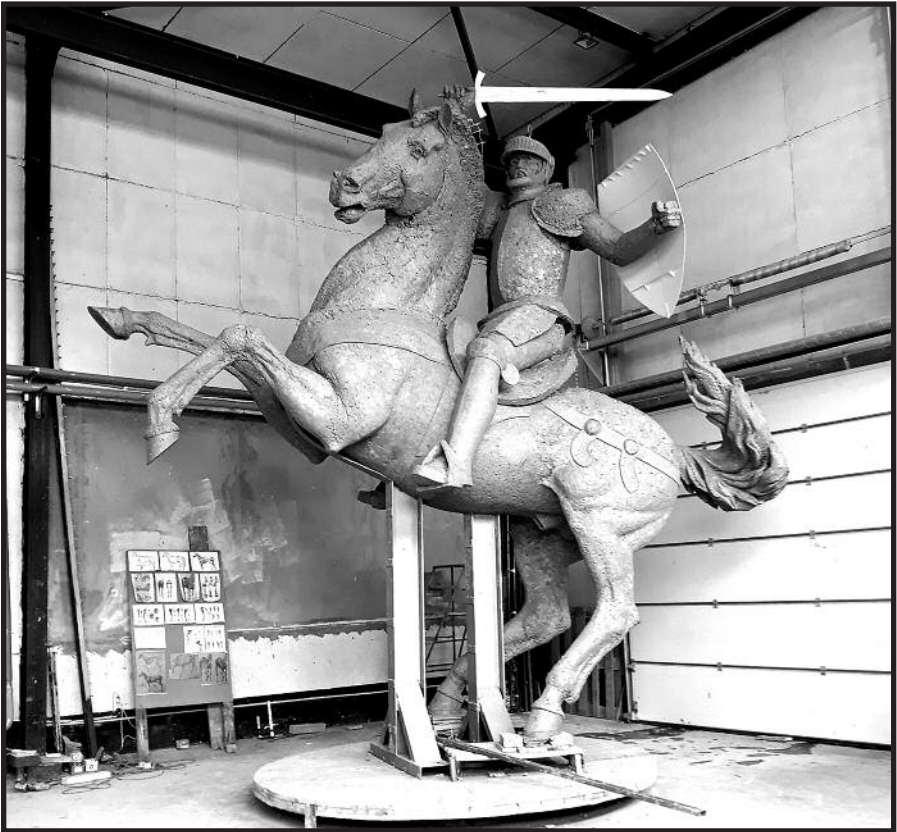
Nuo pat tos dienos, kai Vilniaus Lukiškių aikštėje buvo nugriautas paminklas Leninui, jau beveik 30 metų kalbama ir svarstoma, kokių garbingu Lietuvos simboliu užpildyti šią vietą. Bet per tuos 30 metų nieko nepastatyta.

Grupė Lietuvos patriotų, savanoriškai susibūrusių į Vyčio paramos fondą, siūlė Lukiškių aikštėje pastatyti Vytį – Lietuvos laisvės kario simbolį. Be kita ko, jie siūlė tai padaryti neimant nė cento iš valdiškos, reiškia iš valdžios mokesčių mokėtojų, kišenės. Kas galėtų būti geriau!

Tačiau Vilniaus valdininkai ir jų parinkti kultūrininkai atsisakė priimti tokią dovaną. Atsisakė, bet nevisiškai aišku kodėl.

Buvo teigiama, kad Vytis – per daug „karingas” simbolis. Mūsų didysis kaimynas iš Rytų yra Lietuvą apsupęs raketomis, tankais ir kitokiais galingais kariniais ginklais. O vienas raitelis ant žirgo, su vienu kardu rankoje – prieš tuos visus kaimyno karinius pabūklus – „per daug karingas”?..

Buvo taip pat sakoma, kad Vytis – tai senosios kartos simbolis, kad reikia pritaikyti ką nors šiandieniniams laikams, kad dabartinė ir ateinančios

Laisvės karys liejimo ceche Kijeve

kartos neturėtų būti apsunkintos senos kartos norais ir simboliais.

Bet nauja karta išauga maždaug kas 25 metai. Jeigu pataikautume šiandieninei kartai, pastatydami „modernų” šių laikų simbolį, ar po 25 metų jį griausim, nes jis tada jau bus tapęs senos kartos simboliu? Ar taip

statysim ir griausim kas 25 metai?

Tai ką tie Vilniaus politikai ir jų parinkti kultūrininkai siūlė vietoje Vyčio?

Jie pasiūlė ...rūsį. Pasiūlė iškasti duobę ir toje duobėje įrengti rūsį, kurį pavadintų partizanų bunkeriu.

Bet jau ten pat, greta Lukiškių

aikštės, buvusiuose KGB rūmuose, yra tokie rūsiai, kuriuose partizanai ir kiti nekalti lietuviai buvo laikomi, kankinami ir žudomi. Tai yra autentiški partizanų kančių rūsiai.

Įrengti naują rūsį, lyg kokį Disneyland atrakcioną, ir pavadinti jį „partizanų bunkeriu”, nors jame nė vieno partizano nebūta, ir ignoruoti autentiškas KGB kančių ir žudynių vietas – tai lyg paneigti tai, kas buvo daroma ten pat, greta Lukiškių aikštės.

Atstumti Vytį, tą tautos ir laisvės simbolį, ir kartu ignoruoti žiaurų partizanų ir kitų nekaltų lietuvių likimą KGB rūmuose – kai kam tas atrodo lyg tautos išdavystė.

Bet gal tai ne išdavystė. Gal tiktai neapgalvoti silpnaprotystės reiškiniai.

Jeigu viskas būtų tuo baigęsi, būtų buvę labai liūdna. Tačiau ta savanorių patriotų grupė, kuri siūlė Vilniuje pastatyti Vytį, nepasidavė. Toliau rinko lėšas paminklui iš lietuvių Lietuvoje ir visame pasaulyje.

Liepos 5 dieną garbingoje vietoje Kaune bus atidengtas Vyčio paminklas, pastatytas ne iš valdininkų malonės, bet iš lietuvių patriotų savanoriškų aukų.

O Vilnius, 100 metų Lietuvos jubiliejaus proga atsisakęs Vyčio paminklo, Lukiškių aikštėje neįstengė net iškasti tos duobės... Man tai skaudu asmeniškai, nes Vilnius yra mano gimtinė – beje, buvau krikštytas šalia Lukiškių aikštės esančioje Šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčioje.

TELKINIAI

Lietuvos istorijoje datų netrūksta

DAINORA BALIUTAVIČIENĖ

Šiemet amerikietiškoji Tėvo diena sutapo su visiems lietuviams labai svarbia Gedulo ir Vilties diena. Švędami Tėvo dieną meldėmės už gyvus ir mirusius tėvus. Taip pat ypatingai prisiminėme senelius ir prosenelius, kurie per prievartą buvo ištremti iš Lietuvos, ten vargo ir kentėjo. Jų didelė dalis negrįžo iš tremties, kalėjimų ir liko amžinai ilsėtis svetimoje žemėje.

Šių metų birželio 17-ąją, prisimenant Gedulo ir Vilties dieną (birželio 14-ąją), JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Marquette Parko valdyba pakvietė į minėjimą, prasidėjusį šv. Mišiomis. Išeivijos šaulių eiseną su vėliavomis ir gėlių vainiku tremtiniams atminti iškilmingai įvygiavo į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią. Padėjus vainiką buvo uždegtos žvakutės mirusiems atminti.

Mišių pabaigoje klebonas kun. Jaunius Kelpšas susirinkusiuosius pakvietė tylos minute pagerbti mirusius kalinius ir tremtinius. Po maldų minėjimą atidarė ir vedė JAV LB Marquette Parko apylinkės pirmininkė Auksuolė Marčiulevičienė. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius gausiai susirinkusius pasveikino su Tėvo diena bei visiems priminė, kad už šių dienų laisvę didžia dalimi turime būti dėkingi niekad iš tremties negrįžusiems... Mišios baigėsi Kauno Technologijos universiteto profesorius hum. m. dr. Dariaus Kučinsko atliekamomis savo kūrybos kompozicijomis.

Iš bažnyčios renginys persikėlė į parapijos salę, papuoštą stendais apie Lietuvos arkivyskupą, palaimintąjį Teofilijų Matulionį. Melsdamiesi šio Lie-

tuvos kankinio dar kartą paprašėme stiprybės ir palaimos. Tarp pasisakiusių buvo klebonas kun. J. Kelpšas, konsulas M. Bekešius JAV, LB Marquette Parko apylinkės sekretorė Regina Butkus, kuri perskaitė savo tėvo atsisveikinimo laišką iš tremties. Žodį tarė pianistas D. Kučinskas, Jonas Platakis bei Ernestas Lukoševičius.

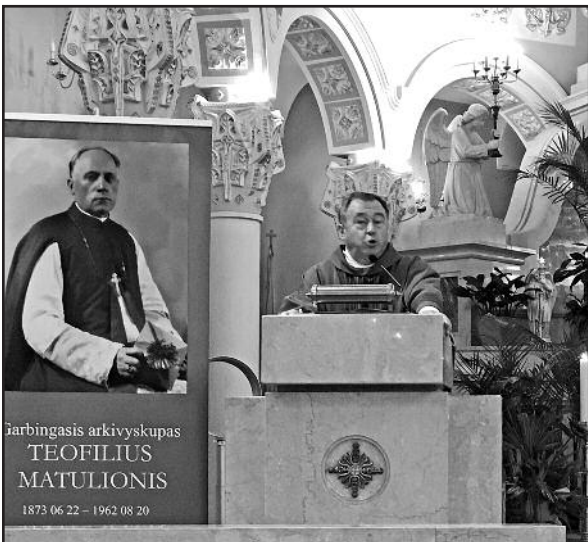
Renginio pabaigoje visų laukė kugelis, „Skrudėlynas“ ir kavutė.

Lietuvos istorijoje datų netrūksta, kaip ir renginių joms paminėti; vienam mitingui pasibaigus jau ruošiamės kitam. Taigi liepos 6-ąją, penktadienį, viso pasaulio lietuviai giedos Tautišką giesmę, minės Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Visi norintys dalyvauti Tautiškos giesmės giedojime kviečiami rinktis 1 val. po pietų Lemonte, prie pal. J. Matulaičio misijos. Būtų gražu, kad atėjusieji nepamirštų lietuvių tautinės atributikos ir vėliavų.

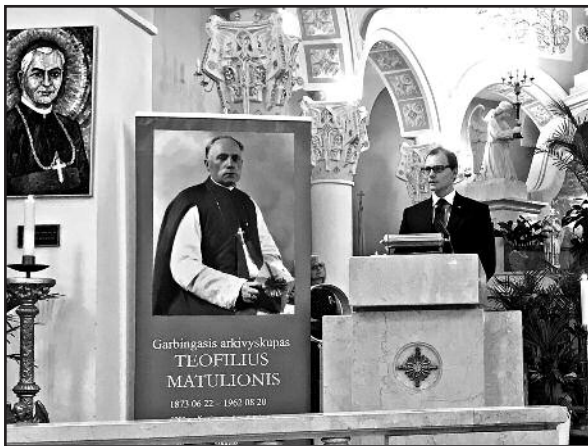
Liepos 15 d., sekmadienį, minėsime S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 85-ąsias metines, kurias ruošia Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga, JAV LB Marquette Parko apylinkės valdyba, Lietuvos šaulių organizacija išeivijoje bei Dariaus ir Girėno komitetas. Minėjimą, kaip visada, pradėsime 11 val. ryto šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, po to iškilminga procesija vyks prie Dariaus ir Girėno paminklo, kur padėsime gėlių jiems pagerbti. Įvykių prisiminimas, meninė programa ir vaisės vyks parapijos salėje.

Nuoširdžiai laukiame atvykstant paminėti visiems mums svarbių datų.

Dainora Baliutavičienė – JAV LB Marquette Parko apylinkės valdybos narė

Klebonas Jaunius Kelpšas pakvietė pagerbti kankinių ir tremtinių atminimą.

Konsulas Mantvydas Bekešius visus pasveikino su Tėvo diena. Parapijos archyvo nuotr.

Šventė Friendship Botanic Gardens bus įspūdinga

MARIJA BOHAREVIČIENĖ

2018 m. rugsėjo mėn 23 d. Friendship Botanic Gardens prie Michigan City, Indianoje, vyks iškilminga šventė atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės 100-mečiui paminėti. Iš istorijos žinome, kad prezidentas Antanas Smetona čia 1941 m. spalio 11 d. pasodino pirmąją eglę. Vėliau buvo pasodintos dar dvi eglės, skirtos prezidentams Aleksandrui Stulginskiui ir Kaziu Griniui atminti. Pastatyti atminimo paminklai-stulpai su įrašais. Šiame Lietuvių darželyje vyko daug atmintinų lietuviškų, tautinių renginių. Lietuvių darželį prižiūri Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) moterys.

Šventės organizacinis komitetas dirba jau visi metai. Iš Lietuvių Fondo gauta tūkstantis dolerių,

„Chicago Lithuanian Women Club“ šiai iškilmingai šventei organizuoti paaukojo 150 dolerių. LUMA pirmininkė Rima Kašubaitė-Binder yra ir atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės 100-mečio šventės organizacinio komiteto pirmininkė. R. Binder aktyviai ir atsakingai rengia šventę, kurioje numatoma, kad dalyvaus apie 300 svečių.

Į organizacinį komitetą įeina visos LUMA narės ir kitų organizacijų atstovai: Erica Brooks, Julius Butkus, Regina Butkus, Tayda Chiapetta, Aušrelė Sakalaitė, Jūratė Variakojienė, Svajonė Kerelytė, Loreta Vician, Jon Platakis, Algimantas Barniškis. Komitetas, susirinkęs birželio 10 d., aptarė pasirošimo darbus, juos įvertino ir sukonkretino. Šiuo metu vyksta paskutiniai derinimo darbai. Patikslintas kviečiamų svečių sąrašas. Žadėjo dalyvauti Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Mantvydas Bekešius. Su juo buvo susitikta balandžio mėnesį

Taip atrodo Lietuvių darželis „Friendship Botanic Gardens“ Margaritos Stiglich nuotr.

konsulate ir aptarti šventės svarbiausi momentai. Konsulas pasiūlė reikalingą pagalbą. Į 100-mečio šventę kviečiami Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Švedijos, Vokietijos konsulai, Ilinois valstijos senatorius Richard Durbin, Michigan City meras, Indianos valstijos kongreso atstovas Pete Visclosky, lietuviškų organizacijų vadovai: Juozas Polikaitis, Regina Narušienė ir kt., Lietuvių Fondo, JAV LB apylinkių vadovai, vyčių, skautų, ateitininkų ir kt. atstovai. Žadėjo atvykti prezidentas Valdas Adamkus.

Organizatoriai užtikrina, kad rugsėjo 23 d. vyksianti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio šventė bus įspūdinga. Planuojama turininga meninė programa, dainuos žymūs dainininkai, šoks lietuvių tautinių šokių kolektyvai, bus skanaus maisto, vyks meno mugė.

Du autobusai išvyks iš Marquette Parko bei Lemonto, kad žmonėms būtų patogiau pasiekti šventės vietą. Norime, kad tautiečiai pasilinksminų, susitelktų atmintinoje lietuviams istorinėje vietoje – Friendship Botanic Gardens, IN.

Laukiame! Būsime dėkingi, jei pinigine auka prisidėsite prie Lietuvių darželio vystymo, gražinimo, 100-mečio šventės projekto vykdymo. Kviečiame aukoti asmenis ir organizacijas. Čekių siųsti: Friendship Botanic Gardens, dr. Rima Kašubaitė-Binder, 2709 Roslyn Trail, Long Beach, IN 46361. Čekių memo eilutėje įrašykite: Lithuanian Heritage Garden.

Marija Boharevičienė – 100-mečio šventės organizacinio komiteto sekretorė

Posėdžiaujame (iš k.): Rima Kašubaitė Binder, Rima Sell, Marija Boharevičienė.

JAV pagerbtas Lietuvos bibliografo Antano Ulpio atminimas

Bostone birželio 18–20 d. vyko 53-ioji metinė JAV žydų bibliotekų asociacijos (AJL) konferencija. Žydų mokslinių tyrimų instituto YIVO Vilniaus projekto komanda organizavo joje Vilniui skirtą posėdį „Asmens vaidmuo gelbstint žydų kultūros lobius“.

Prof. David Fishman pristatė vaizdo pranešimą apie Vilniaus geto bibliotekos vadovą Hermaną Kruką, o Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos atstovė dr. Lara Lempertienė kalbėjo apie žydų kolekcijų išsaugojimą Vilniuje po Antrojo pasaulinio karo, ypač pabrėždama Lietuvos bibliografo, Knygų rūmų direktoriaus Antano Ulpio vaidmenį. Apie YIVO Vilniaus projektą pasakojo YIVO atstovės Roberta Newman ir dr. Liudmila Šolochova.

Tarp gausių posėdžio klausytojų buvo garbės svečiai – JAV gyvenantis A. Ulpio sūnus Dainius su žmona Vaiva.

Po posėdžio, susirinkus visiems konferencijos dalyviams, D. Ulpiui YIVO instituto vardu buvo įteiktas diplomai, kuriame išvardyti A. Ulpio nuopelnai. D. Ulpis prisiminė meilės knygai atmosferą, kuri tvyrojo tėvų namuose, ir tuos tėvo bruožus, kurie padėjo jam atlikti dokumentinio paveldo saugojimo misiją: sąžiningumą ir tęstinumo jausmą. „Mano tėvo išsaugotos knygos ir dokumentai pajėgė sujungti praeities ir dabarties kultūros landšaftą. Jie sudaro reikšmingą

A. Ulpiui skirtą diplomą už nuopelnus gelbėjant žydų kultūros lobius atsiėmė jo sūnus Dainius Ulpis.

ir vos amžiams neprarastą mūsų kultūros tapatybės dalį. Dar svarbiau tai, kad šiuose archyvuose išliko individualių gyvenimų žiežirbos, kurios gali padėti suvokti ištisos generacijos likimą. Tai buvo mano tėvo gyvenimo magiška šviesa, jo veiklos variklis. Manau, taip jis ir bus atsimenamas, ir tai yra jo gyvenimo didžiausias įvertinimas ir apdovanojimas”, – sakė D. Ulpis.

Po D. Ulpio kalbos dalyviai reiškėdami pagarbą atsislojo ir nuoširdžiai plojo.

Antanas Ulpis (1904 m. vasario 27 d. Rygoje – 1981 m. rugpjūčio 21 d. Vilniuje) – Lietuvos bibliografas, kultūros darbuotojas. 1923–1940 m. „Kultūros“ bendrovės Šiauliuose buhalteris, Liaudies namų direktorius, Dramos teatro statybos vadovas. 1929 m. įsteigė teniso klubą su dviem aikštelėmis Šiauliuose. 1937–1938 m. Kultūros švietimo draugijos valdybos narys. Dalyvavo Lietuvos Raudonosios pagalbos organizacijos veikloje.

1940–1941 m. buvo Šiaulių miesto vykdomojo komiteto pirmininkas, 1941 m. Šiaulių dramos teatro direktorius. Karo metais pasitraukė į Rusiją. 1942–1944 m. 16-osios lietuviškos divizijos kovotojas.

Nuo 1946 iki 1980 m. buvo LTSR knygų rūmų direktorius, po karo daug dėmesio skyrė senovinių knygų rinkimui iš nykstančių dvarų, kitų bibliotekų ir visas jas vežė į Vilniuje vadovaujamos įstaigos žinion perduotos Vilniaus Šv. Jurgio bažnyčios patalpas, kur buvo įrengta saugykla. 1959 m. jam suteiktas LSSR nusipelnusio kultūros veikėjo vardas. 1971 m. įteikta LSSR valstybinė premija.

www.lnb.lt

Roberta Newman ir renginio garbės svečiai – D. Ulpis su žmona Vaiva.

Knygų rūmų direktorius A. Uplis 1969 m.

Vikipedija nuotr.

Gedulo ir Vilties diena Cicero bendruomenėje

MILDA ŠATIENĖ

Po šv. Mišių, kurias aukojo kun. Gediminas Keršys birželio 10 d. Cicero šv. Antano bažnyčioje, ciceriečiai rinkosi į parapijos kavutės kambarį.

Rami muzika, žvakučių liepsnelės, gėlės bei rimtis pripildė kambarį. Kavutės kambario vedėja Audronė Bernatavičienė pakvietė vargonininkę Vilma Meilutytę vesti Gedulo ir Vilties dienos minėjimą. Vedėja priminė, kad 1941 m. birželio 14 d. Sovietų Sąjunga pradėjo masinius Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą. Buvo tremiama inteligentija, pasiturintys ūkininkai, studentai.

V. Meilutytė išraiškingai perskaitė Algirdo Bikulčiaus eilėraštį „Tremtinys“. Eilėraščio autorius gimė Lietuvoje 1932 m., o eiles pradėjo rašyti nuo 14 metų. A. Bikulčius yra socialinių mokslų daktaras, 24 ekonomikos knygų ir 400 straipsnių autorius. Jis turi nukentėjusiojo nuo sovietinės okupacijos statusą ir yra Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos narys. Iš jo šeimos buvo atimta sodyba, o tėvas 10 metų kalėjo lageriuose.

V. Meilutytė taip pat paskaitė tremtinės Danutės Krivickaitės-Černiauskienės atsiminimų apie tremties metus Altajaus krašte ištrauką. Atvykusius į gyvenvietę rusai vadino fašistais, keikdavo ir apspjaudydavo gatvėje. Bet buvo ir gerų rusų, kurie jų šeimą išgelbėjo nuo bado. Rusai leisdavo perkasti jau nukastą bulvių lauką. Surastas kelias bulves pasodin-

davo. Jos puikiai augo derlingoje žemėje. Kartais prašydavo ir bulvių lupenų. Suradę jų su „akute“, sodindavo į žemę. Taip darė visi tremtiniai. Tremtinės Danutės sesuo iš savo naktinių marškinėlių rankomis pasiuvė kelis vaikiškus marškinėlius. Dėkinga šeiminkė jiems duodavo pieno, tada galima buvo išsivirti sriubos. Būdavo dienų, kai sužvejodavo kelias žuvis. Ir taip maitindamiesi bei sunkiai dirbdami išgyveno baisius tremties metus nelaisvėje.

V. Meilutytė į pasakojimą įterpė kelias mintis apie laisvę ir prašė jas perskaityti renginio dalyvių: „Laisvė reiškia atsakomybę, štai kodėl dažnas jos bijo“; „Visi žmonės prigimtimi lygūs...“; „Laisvė yra teisė daryti viską, kas nekenkia žmonėms“.

Renginio vedėja kalbėjo, kad beveik kas antra lietuvių šeima nukentėjo nuo trėmimų. Ne visi sugrįžo į atimtas gimtines iš lagerių ir tremties vietų, nes buvo palaidoti tenai – toli nuo tėvynės. Dabar Lietuvos jaunimas jau surengė vienuolika ekspedicijų į lietuvių tremties ir įkalinimo vietas Rusijoje, Kazachstane, Tadžikijoje. Ekspedicijų dalyviai sutvarkė apie 90 lietuvių kapinių.

Ilgesingai nuskambėjo V. Meilutytės atliekama, pritariant pianinu, Lietuvos aktoriaus ir dainininko Kosto Smorigino daina „Sugrįžę paukščiai“.

Ji paminėjo, kad spalio mėnesį Čikagoje bus rodomas filmas apie partizaną Adolfą Ramanauską-Vanagą.

„Žuvę už tėvynės laisvę niekada nemiršta“, – šiais žodžiais V. Meilutytė baigė minėjimą.

Atminimo popietę vedė vargonininkė Vilma Meilutytė. Jono Kuprio nuotr.

Repeticija: „Visai nešalta ir visai nelyja”...

FB nuotr.

Susitiko seni draugai – Darius Polikaitis ir Marijus Gudyndas.
V. Zaikausko nuotr.

100 Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą

Šalia Rotušės įsikūrė pasaulio lietuvių palapinių miestelis.

D. Labučio nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Šalia – jau baigta įrengti lauko estrada. Susijaudinusiais, susirūpinusiais veidais palei ją sukinėjasi pačių įvairiausių tautybių, gyvenančių Lietuvoje, šokėjai, dainininkai laukia savo eilės pasirodyti, – ką turi ir ką išmoko, ką atvežė čia gražiausio, parodyti iš viso pasaulio suvažiuavusiems kitiems lietuviams, vilniečiams, miesto svečiams. Spalvingi lenkų tautiniai drabužiai, iš tolo girdėti skimbčiojantys totorių kostiumai, ryškiaspalviai rusai ir baltarusiai... Knibždėlynas. Stebėtinai jauki atmosfera – visi tokie draugiški ir geranoriški.

Artėjant vidudieniui Rotušės aikštė ima tuštėti. Visi kulniuoja link netoliese esančios S. Daukanto aikštės – prie Prezidentūros, kur už kelių minučių vyks oficialus Dainų šventės atidarymas.

12 valanda. Punktualiai ir sutartinai suskamba visų Vilniaus bažnyčių varpai. Jausmas – neišpasakytas. Lydimas smagiai nusiteikusių vaikų, apredytų tautiniais drabužiais, ateina Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ji, vis dar tebeskambant varpams susirinkusios minios pasitikta plojimais, sveikinimo šūkiais, paskelbė Dainų šventės, pavadintos valstybės himno fraze „Vardan tos...”, pradžia.

„Tai – mūsų šimtmečio šventė, kuriai ilgai ruošėsi daugybė dainininkų, muzikantų, šokėjų visoje Lietuvoje ir daugelyje pasaulio šalių. Tai visų bendras kūrinys. Todėl kviečiu džiaugtis, mėgautis, gėrėtis šia skambia, spalvinga, turininga Dainų švente – tuo paprastu jausmu, kurį ji kelia ir kuriame telpa visa Lietuva”, – sakė Prezidentė.

Prieš prasidedant šiai iškilmei, šalies vadovė Prezidentūroje, Baltojoje salėje dirigentams, chorvedžiams ir organizatoriams įteikė specialias regalias ir padėkojo už saugomą Dainų šventės tradiciją. Pasak Prezidentės, tokia šventė būna tik kartą per šimtą

metų – tiek žmogaus, tiek valstybės gyvenime.

20-oji Dainų šventė skiriama Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. Pagrindiniai Dainų šventės renginiai vyksta Vilniuje. Tikimasi, kad sostinėje susirinks 1495 kolektyvai – apie 36 tūkst. dalyvių, 16 786 iš jų – vaikai. Į šventę atvyko per pusantro tūkstančio užsienio lietuvių ir 17 Lietuvos tautinių bendrijų kolektyvų.

„Mūsų laukia išpūdinga diena ir išpūdinga savaitė. Dainų šventė šiandien skleis virš Vilniaus savo sparnus, ją matysime ir jausime visur, – tęsė šalies vadovė. – Todėl ir jausimės ypatingai, nes tai mūsų šimtmečio šventė, kuriai ilgai ruošėsi daugybė dainininkų, muzikantų, šokėjų, tėvelių, vaikų visoje Lietuvoje ir daugelyje pasaulio šalių, iš kurių matome svečius šiandien čia”, – sakė D. Grybauskaitė.

Skambant orkestrui žmonės glėbesčiuojasi, vieni kitus sveikina, stoji į eilę fotografuotis prie ant Prezidentūros laiptų įrengto užrašo #Vardan tos...

Visi stebi, kaip nusifotografuoti stengiasi Argentinos lietuviai. Fotografas bando juos „sutramdyti”, tačiau jam sekasi sunkiai: pietietiškas jų temperamentas – tai pritrūksta žioplinėjančio, tai nepasiėmė savo vėliavos, tai paėmė ne tą, tai negali nustoti judėję... Žodžiu, komiška. Juokiasi jie patys, juokiasi tie, kurie taip pat laukia eilės fotografuotis, juokiasi praeiviai...

Taip smagu buvo į juos žiūrėti, kad vos nepavėlavau grįžti į Rotušės aikštę, kur tęsėsi Dainų šventės atidarymas – Prezidentė taip pat atvyko į pasaulio lietuvių ir Lietuvos tautinių bendrijų dienos renginį prie Rotušės. Ji aplankė beveik visus paviljonus, šiltai pakalbėjo, pasivaikšino, pasidalijo išpūdžiais ir paklausinėjo, ar šventės dalyvius tenkina apsigyvenimo sąlygos, maitinimas, ar visi jaučiasi saugūs. Besiskundžiančių nebuvo.

Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis Lietuvos valstybingumo šimtmečio šventę pavadino sėkmės istorija, sujungusia mus ir suvienijusia dar stipriau: „Sveikinu visus, susirinkusius į unikalų pasaulio lietuvių bendruomenių ir Lietuvos tautinių bendrijų paviljonų miestelį. Sveiki visi, sugrįžę į tėvynę. Šiandien globali Lietuva yra namie, ir tai puiki proga švesti”, – sakė premjeras. Vyriausybės vadovas pabrėžė, kad Lietuva šiandien laisva ir nepriklausoma, drąsi ir auganti valstybė. Jos balsą girdi pasaulis, o pasiekimus vertina tarptautinė bendruomenė.

Tarp trispalvių kaspinų – LR garbės konsulė Ingrida Bublienė su dukromis ir seserimi.

FB nuotr.

Dainų šventės svečiams prisistato JAV LB Švietimo taryba.
Auksės Motto FB nuotr.

Pasak S. Skvernelio, laimėjimai priklauso ne nuo šalies dydžio. Nesame didelė valstybė, bet turime didingą istoriją. Jos įkvėpti šiandien auga nauji Lietuvos herojai. Stiprios asmenybės – Lietuvos veidai, kurie savo pavyzdžiu ir pasiaukojimu tvirtina bendruomenes ir pasaulio lietuvių vienybę.

Šventė tęsėsi visą dieną. Sukiojosi daugybė užsienio turistų. Girdėjau, kaip japonų turistai nustebę sužinojo, kad netgi ir jų šalyje yra lietuvių bendruomenė. Kinai visai tuo nesistebėjo – galbūt gidė jau buvo jiems papasakojusi apie Kinijos lietuvių bendruomenę, apie mūsų šalį abipusį kultūrinį ir ekonominį sparciai beaugantį bendradarbiavimą, ryšius.

Eina valanda po valandos, bet šurmulys aikštėje neslobsta – netgi priešingai – didėja. Vakarop išeivijos kolektyvų pasirodymus pakeitė Lietuvos dainininkai ir muzikantai. Minia šėlo ir kartu dainavo su labai mėgstamais Andriumi Mamontovu, Jurgiu Didžiuliu.

O pačioje Rotušėje tuo metu buvo atidaryta viso pasaulio lietuvių dailininkų kūrinių paroda. Ją rengė ir kuravo Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės aktyvistė bei Seimo ir PLB komisijos narė Jūratė Caspersen. Tai jau antroji apžvalginė paroda. Pirmoji vyko 1988 metais. J. Caspersen pasakoja, kad darbų į parodą buvo pasiūlyta tris kartus daugiau, negu galima buvo eksponuoti. Buvo atrinkti 53 autoriai iš 19 šalių. Iš JAV pristatoma vienuolika autorių, tarp jų – Laima Strangauskaitė, Kristina Kleizienė, Virga Šiaučiūnaitė-Paskus, Vytautas Sakalas ir kt. Beje, kai kuriuos darbus jau įsigijo (ar buvo padovanoję) Lietuvos dailės muziejus. Kūrinių žanrai įvairūs: tapyba, grafika, juvelyrika, keramika ir kt.

Sekmadienio vakaras baigėsi Vingio parke, čia buvo atlikta nauja Laimio Vilkončiaus roko opera „Eglė“. Tai Eglės, žalčių karalienės, istorija kuri, pasak kompozitoriaus, chorvedžio, pedagogo Laimio Vilkončiaus, galėjo nutikti bet kur, nes žmonės myli, nekenčia ir išduoda įvairiausiose pasaulio vietose. Tai būdinga visiems. Anot jo, operą atliekantiems kūrėjams teks labai pasistengti: „Tai daugiau teatrinis pastatymas – reikia sukaupti publiką, nes opera prasideda ir baigiasi ramiai. Tragiškai, bet ramiai, ir tai dar labiau veikia klausytoją“.

ELTA, FB ir kitų šaltinių nuotraukos

Lietuvos moterų šimtukas

Agnia Grigas

Rūta Šepetys

Daina Mattis

Eleonora Jonušienė

Nijolė Kudirka

Auksė Jurkutė

Atkelta iš 1 psl.

Valstybės valdymo, atstovavimo ir gynybos grupėje minimos: Ingrida Gertrūda Bublys, Lietuvos generalinė konsulė Ohio, Indianos, Kentucky valstijose, pirmoji Lietuvos garbės gen. konsulė moteris JAV, paskirta Lietuvai atgavus nepriklausomybę; Gintė Bernadeta Damušytė, Lietuvai įstojus į NATO tapusi pirmąja moterimi ambasadore NATO istorijoje;

Kultūros srityje: Beatričė Kleizaitė-Vasaris, mecenatė, teatralė, režisierė, kultūros veikėja, pedagogė; Nijolė Kudirka, keliautoja, Lietuvoje gimusi fotografė, įsikūrusi New Yorke, „Fotoarte Brasilia“ premijos laureatė; Daina Mattis, Brooklyne įsikūrusi vizuali, konceptuali menininkė; Rūta Šepetys, rašytoja, kurios knygos išleistos daugiau kaip 50 šalių;

Mokslo, išradimų, inovacijų srityje: dr. Agnia Grigas, JAV politikos ir energetikos saugumo ekspertė, gyvenanti Washingtone, trijų knygų autorė;

Pilietinės visuomenės srityje: Alma Adamkienė, filantropė, visuomenės veikėja, lietuviybės išeivijoje puoselėtoja, savo vardo paramos ir labdaros fondo steigėja bei pirmininkė; Regina Gytė Firantaitė-Narusienė, Amerikos advokatų draugijos (LABAS) bendraįkūrėja ir pirmininkė bei tarybos narė, ilgametė JAV LB ir PLB organizacijų vadovė; Giedrė M. Kumpikas, lietuviybės išeivijoje puoselėtoja, New Yorko Long Island universiteto profesorė, JAV LB New Yorko apygardos pirmininkė;

Versle: verslo konsultantė iš Los Angeles Eleonora Jonušienė, Lietuvos-Amerikos verslo asociacijos LABA.LA steigėja; Auksė Jurkutė, bankininkystės specialistė; lietuviškų šaknų verslininkė Cynhia J. Pasky, Lietuvos-Amerikos prekybos rūmų Washington, DC, steigėja, ir kt.

Nemažas sąrašas ir lietuvių mo-

terų, gyvenančių bei veikiančių kitose pasaulio šalyse: pvz., dirigentė Mirga Gražinytė-Tyla, Birminghamo simfoninio orkestro muzikos direktorė; kino režisierė Alantė Kavaitė, gyvenanti Prancūzijoje; Mūza Rubackytė, tarptautinio pripažinimo pelniusi pianistė iš Prancūzijos; Violeta Vogel, dirbtinio intelekto ekspertė Šveicarijoje; Dalia Henke, PLB pirmininkė iš Vokietijos; Lina Kuliavas, Kanados Lietuvių Bendruomenės (LB) veikėja; Virginija Langbakk, viena iš Švedijos LB įkūrėjų, šiuo metu europinio Lyties lygybės instituto, įsikūrusio Vilniuje, vadovė, ir kt.

Ir į atrankos komisiją buvo įtraukta pasaulio lietuvių – tai prel. Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai; Amerikoje 11 m. mokėsis bei vaistų kūrimo srityje dirbęs bei JAV LB veikęs, dabar Biotechnologijos instituto Vilniuje padaliniui vadovaujantis prof. Daumantas Matulis ir dr. Rasa Ruseckaitė-Petraitis, Australijos LB veikėja.

100 moterų, kuriomis Lietuva didžiuojasi, kuria ar dirba ne tik Lietuvoje, Amerikoje ir Europoje, bet ir JAE, Malaizijoje, Kinijoje, Australijoje,

Gintė Damušytė

je. Profesinės veiklos spektras irgi platus – įvairių sričių mokslininkės, verslininkės, profesinių aukštųjų tarptautinėse korporacijose ir organizacijose (NATO, JT, ES) pasiekusios moterys.

„Man dainuoja širdis – ir ne tik todėl, kad šio projekto dėka atradau tiek išpūdingų moterų, bet ir todėl, kad prie šios nekomercinės, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtos iniciatyvos įgyvendinimo savanoriškais pagrindais prisidėjo tiek puikių žmonių, su kuriais buvo įdomu ir smagu dirbti, – džiaugiasi projekto organizatorė Evelina Kurgonaitė. – Esu ypač dėkinga aplink Europą išsibarsčiusiai komandai, sutelkusiai įvairias profesines žinias ir patirtį, ir, žinoma, komisijai, kuriai teko sunkiausias – atrankos darbas“.

Parengta pagal <https://www.100lietuvosmoteru.com/>

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

Greiti pinigai gali negrįžtamai sunaikinti mokslo ir kultūros židinius

RASA KAZLAITĖ

Lietuvoje investiciniai miesto plėtros projektai tampa akivaizdžia invazija į kultūros paveldo lobyną. Komerciniu buldozeriu važiuojama per vertingus sostinės objektus. Apie tai, kaip optimizacijos vardan, nusitaikius į patrauklius istorinius pastatus, bandoma iš ten iškeldinti mokslo ir kultūros organizacijas ir įkeldinti pelningas verslo įmones, kalbamės su kultūros paveldo istorike, profesore dr. Rasa Čepaitiene.

Daugiabučių namų statyba vyksta Vilniaus Misionierių vienuolyno ir Viešpaties Dangun Žengimo bažnyčios ansamblyje, užsimota viešbučiais ir septynių aukštų administracinių pastatų kompleksu užstatyti Vilniaus Lukiškių dominikonų vienuolyno statinių ansamblį su Šv. Apaštalių Jokūbo ir Pilypo bažnyčia. Kaip komentuoatumėte tokius miesto valdžios sprendimus, kai tiesiogine žodžio prasme neatsakingai niokojami miesto autentiškumą ir išskirtinę istorinę vertę reprezentuojantys istoriniai architektūros statiniai?

Pavyzdžius, kuriuos išvardijote, laikyčiau tik Lietuvos paveldosaugos problemų ledkalnio viršūne. Kadangi kažkada rašiau disertaciją apie paveldo idėją Lietuvoje XX a., galiu pasakyti, kad ši valstybės reguliavimo sritis buvo ir iki šiol tebėra viena labiausiai priklausomų nuo ideologinių vėjų. Jei tarpukariu materialaus paveldo, įskaitant architektūros ir urbanistikos vertybes, jaunai valstybei nelabai reikėjo, nes, išskyrus saują specialistų, tiesiog ne-

turint jis arba išnaudojamas greitam pelnui ar kitai naudai gauti, arba, jei nesugalvojama, kaip tai būtų galima padaryti, vegetuoja apleistas, būna perdirbamas arba net naikinamas, griauinamas.

Pastaruoju metu akivaizdžiai matyti, kad kultūros, istorijos paveldas atsidūrė neviešų, neskaidrių, korupcinių procesų spąstuose. Tam tikri faktai iškalingai leidžia manyti, kad kai kurie sprendimai priimami aukščiausio rango politikos, valstybės tarnautojų kabinetuose.

Taip, Jūsų aukščiau minėti pavyzdžiai rodytų buvus aiškią politinę valią ir asmeninį, ne itin švarų interesą, padėjusį įžūliai apeiti įstatymus ar pasinaudoti jų spragomis. Tai tik vienas iš daugelio atvejų, kuomet turimi postai leidžia elgtis savavališkai, primetant likusiai visuomenei savo sprendimus. Tačiau už to stovi ir gilesni dalykai – politikų ir atsakingų pareigūnų negebėjimas mąstyti valstybiškai, ilgalaikiais tautos ir visuomenės, o ne vien savo asmeniniais ar partiniais, savos grupuotės interesais, ką parodė ir daugelį metų egzistavęs „MG Baltic“ susisaistymas su aukštaisiais politikais – sprendimų priėmėjais. Tokį lengvą kompromisą su sąžine paskatina neoliberalizmo „moralinis kodeksas“ – dora ir teisinga viskas, kas padeda papildyti asmeninę kišenę, o po mūsų – nors ir tvanas.

Sietini ir persipynę vienas su kitu aukščiausiu politiniu lygiu priimami sprendimai – bandymas naikinti Lietuvių literatūros ir tautosakos institutą, nes jie įsikūrę patraukliuose, Antakalnyje esančiuose Vileišio rūmuose. Arba šiuo metu Damoklo kardas pakibęs virš Mokslo akademijos Vrublevskių bibliotekos, kuri įkurdinta Tiškevičių rūmuose. Ką manote apie tokius sprendimus?

Pastaruoju metu padažnėję aukštųjų valdininkų ir politikų išpuoliai prieš kultūrą (sunku juos vadinti kitaip) vargu ar gali būti atsitiktiniai ar tarpusavyje nekoordinuoti. Jau nesyk teko stebėti analogišką jų veikimo schemą. Pirmiausia į viešumą suinteresuotoms kultūrininkų ar mokslininkų bendruomenėms nuleidžiama gana absurdiška ir šokiruojanti, dažniausiai niekaip solidžiau nepagrįsta ir kaštų bei naudos analize neparemta idėja jų institucijas „optimizuoti“ jas panaikinant, sujungiant, prijungiant ar dar kaip nors kitaip sudarkant ir t. t. Po to imituojamas dialogas su šiomis bendruomenėmis, prašant jų esą teikti siūlymus, kurie, kaip greit paašikėja, gali būti tik kosmetiniai, techniniai, o ne esminiai, išplaukiantys iš realių tų bendruomenių ir institucijų patiriamų problemų. O sulaukus nepaklusimo ar pasipriešinimo, pradedama atvirai grąsinti, kas rodo, jog kalbos apie dialogą ir demokratiją iš pat pradžių tebuvo tuščia dūmų uždanga. Antai paklaustas, kaip vertina lituanistinių institutų atsisakymą jungtis, premjeras S. Skvernelis per radiją yra teigęs, kad „taip jie pasmerkia save finansiniam vegetavimui“, kitaip tariant, pasiuntė nedviprasmišką signalą, kad anksčiau pažadai kelti atlyginimus (kurie, kaip žinome, ir taip yra vieni žemiausių ES) nepaklusniams mokslininkams nebus vykdomi. Tai ne tik nekuria valdančiųjų-valdomųjų tarpusavio pasitikėjimo, bet, priešingai, tampa dirva rastis visokioms – pagrįstoms ir nelabai sąmokslų teorijoms, iš kurių pagrindinė – kad už šių „pertvarkų“ ir „reformų“ iš tie-

sų stovi tik developerių godulys vertingam nekilnojamam turtui – šių institucijų užimamiems pastatams ar jų komerciškai patraukliai vietai. Tačiau, kita vertus, tai parodo ir platesnį valdžios požiūrį į nacionalinę kultūrą ir jos puoselėtojus. Požiūrį, kurį vėlgi galima kildinti iš jau minėtos neoliberalizmo ideologijos, skelbiančios, kad viskas šiame pasaulyje turi ir privalo būti pirmiausia matuojama pinigais. O kadangi humanitarai ar kiti kultūrininkai dažniausiai tos tiesioginės finansinės naudos valstybei neneša, valdininkams pritrūksta fantazijos suvokti, kad jų kuriama nauda gali būti kur kas giles-

Prof. dr. Rasa Čepaitienė: „Kiekvienas pagal savo talentus ir žinias besąlygiškai ir nesavanaudiškai turime pradėti tarnauti bendrajam gėriui – savo bendruomenei ir tautai, kitaip mums gresia išnykimas“.

nė ir ilgaamžiškesnė, nei vien greitas pinigas. Taip ir bando susikalbėti aklas su kurčiu.

Pelno didinimas, sąnaudų mažinimas – optimizacijos proceso rezultatas, kuris Lietuvoje įgauna kitokį veidą. Ciniškai kėsínamasi ne tik į istorijos kultūros paveldą, bet ir į akademinį mokslą. Bandant visas šias reformas pateisinti būtinu optimizacijos procesu, manau, nepagalvojama apie tuos praradimus, kuriuos patiria akademinė bendruomenė. Universitetų jungimai paskui save velka ne-

Tadas Vrublevskis

labai buvo kam jo vertes adekvačiai suvokti, be to, tai daugiausia buvo laikoma „svetimu“, kitataučių palikimu; jei sovietmečiu tas „svetimumo“ dėmuo tapo dar ryškesnis, kaip ideologiškai priešišką ir kenksmingą atmetus sakralinį ir aristokratiškas palikimą, tai šiandien, vyraujant neoliberaliajai ideologijai, svarbiausiu veiksniu tampa greita komercinė nauda. Tad natūralu, kad paveldo objektais linkstama manipuliuoti pirmiausia pragmatiniais sumetimais, išnaudojant jų estetinius, simbolinius ar kitus privalumus, paprastai tariant – jų pagrindu parazituoti.

Svarbiausia, kad Lietuvoje, deja, iki šiol nesusiformavo nuostata ir suvokimas, kad paveldas visų pirma yra mūsų visų turtas, kultūrinės savasties ir kolektyvinės tapatybės pamatas. Šio suvokimo ne-

Dėl grubių paveldosaugos pažeidimų ir Misionierių vienuolyno ansamblio likimo buvo sunerimęs net rašytojas Tomas Venclova.

skaidrumo šleifą, sunkiai suvokiami ir tikrai nepateisinami sprendimai, kai po VU Filologijos fakulteto reorganizacijos nebeliko savarankiškai veikiančio A. J. Greimo semiotikos centro, Baltistikos katedros.

Veikiausiai turime reikalą su keletu tarpusavyje susipynusių dalykų. Pirmiausia, tai ir atsakingų valdininkų baimė dėl jų pačių ateities, nes, žinia, nuo 2020 m. gerokai mažės ES finansavimas Lietuvai, prie ku-

rio jau buvo priprasta ir puikiai išmokta dalį jo nepastebimai „įsisavinti“. Tai ir noras pasinaudoti dabartinėmis didesnėmis išmokomis, skirtomis struktūrinėms reformoms, kurios dabar kaip tik dėl to ir bandomos imituoti, o joms besipriešinantys mokslo ir kultūros žmonės tam aki-vaizdžiai trukdo. Tai, kaip teko girdėti, ir biurokratų siekis tiesiog savo patogumui susimažinti biudžeto asignavimo eilučių, pavyzdžiui, iš keturių lituanistinių institutų paliekant vieną humanitarinį centrą ir t. t. Tai atrodytų pernelyg absurdiškai, jei nebūtų labiausiai tikėtinos tikrosios numatytųjų „pertvarkų“ priežastys. Prie jų reikėtų pridurti ir reiškinių, kurį vadinu vidine kolonizacija. Tai iš buvimo Rusijos imperijoje-SSRS paveldėtas valdančiųjų požiūris į pavaldinius, lyg jie būtų kolonizuoti svetimieji, kuriuos galima be sąžinės graužimo išnaudoti, kontroliuoti ir priversti paklusti bet kokia kaina, o ne savos bendruomenės nariai ir bendrapiliečiai, kurių interesus ginti ir gerovę kelti šie politikai ar pareigūnai ir buvo išrinkti ar paskirti. O Jūsų minėti kėsಿನimosi į lietuvių kultūros ir kalbos sritį atvejai rodytų, kad turime reikalą su savotiška vidine kultūrine kolonizacija, kuomet sava kultūra ir kalba pradedama laikyti žemesne, mažiau perspektyvia ir prastesne, lyginant su kitomis, ypač didžiosiomis, kultūromis ir kalbomis, todėl esą reikia jos kaip antrarūšės ir nepakan-kamai pažangios atsikratyti. Juk, pavyzdžiui, neseniai Vilniaus universitete vykdamas Filologijos fakulteto pertvarką buvo sukurti atskiri Anglistikos ir Romanistikos institutai, tačiau Lituanistikos institutui vietos taip ir neatsirado... Nepaisant fakto, kad anglų ar romanų kalbas globaliuoju mas-tu tiria ir studijuoja daugybė universitetų, o pajėgesnio nei VU lituanistikos centro daugiau niekur pasaulyje nėra... Tokios nuostatos tiesiog pribloškia ir kelia klausimą dėl jų kūrėjų piktavališkumo arba nusikalstamo kvailumo, ypač jei šią situaciją palygintume su sovietmečiu, kuomet, nepaisant ideologinių ribojimų ir partinio spaudimo, VU vadovybė kaip tik stengėsi palaikyti lituanistiką ir stipriai prisidėjo prie lietuvių kalbos tyrimų proveržio. Tuo tarpu šiandien daroma viskas, kad tik būtų grįžtama į laikus, kai lietuvybė ir jos puoselėjimas tebuvo laikomas atsilikusių nevykėlių inteligentėlių užsiėmimu, o iš sakyklų skambėjo mintis, kad Dievas neva nesupranta šitos barbarų kalbos, todėl išsilavinusiam žmogui dera melstis lenkiškai...

Blogiausia, kad visos šitos menamos „reformos“, kurios, beje, be kokių nors pozityvesnių rezultatų tęsiasi jau daugelį metų, gimdo nerimą, **stresą**, nesąžiningą konkurenciją ir dvigubų standartų taikymą, galiausiai visų nepasitikėjimą visais, kas akademine aplinkoje sukūrė itin toksišką, bet kokią realią pažangą iš tiesų stabdančią atmosferą.

Paveldo objektai trapiais įstatymais ir nutarimais vis dar saugomi Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, tačiau artimiausiu metu šios institucijos taip pat norima atsiskaidyti. Ar protingas tai būtų sprendimas Lietuvai šiuo metu, kai komercinis buldozeris nusitaisęs į ypatingas istorines vietas? Argi šios institucijos veiklos atsiskaidymas, o jos reglamentinių teisių perdavimas Aplinkos ministerijai neprilygtų galutiniam paveldosauginės sistemos ne-veiksumui?

Tai dar viena atitinkamo „intelektualinio lygio“ ir „pagrindimo“ „re-

Komercininkų akiratyje naujas grobis – Vrublevskių biblioteka Tiškevičių rūmuose. Tai jau antras Tado Vrublevskio testamentinės valios išbandymas.

forma“, įsiliejanti į mano jau minėtų dabartinių radikalių kultūros ir mokslo „pertvarkų“ vajuos gretas. „Reformatoriai“ labai mėgsta remtis kitų šalių „gerosiomis praktikomis“, pamiršdami, kad jos ne visuomet pasiteisina kitos kultūrinės terpės ir mentaliteto visuomenėse. Tokia būtų ir siūloma paveldo decentralizacija. Pati idėja puiki, jei tik turėtume reikalą su stipriomis, įtakingomis, stabiliomis, giliai savoje kultūroje įsišaknijusiomis vietos bendruomenėmis, kaip kad, pavyzdžiui, esama paveldo decentrali-

tušėjimą. Antai STT neseniai nustatė, kad vidutiniškai penktadalyje Lietuvos savivaldybių dirba giminystės ryšiais susieti tarnautojai, o kai kuriose iš jų šis skaičius siekia net 30–40 proc. Tai kaip ir teisėtas klausimas – o iš kur šios savivaldybės ir vietos bendruomenės paims pakankamai lėšų ir aukštos kvalifikacijos paveldosaugos specialistų, galinčių tinkamai pasirūpinti ne tik vietos, bet ir nacionalinio ar ypač pasaulinio, UNESCO, lygmens gamtos ir kultūros vertybėmis? – verčia labai abejoti šių siūlymų įgyven-

kad ne mes valdžios bijotume, kaip kad yra dabar, o kad ji bijotų ją išrinkusios ir realios atsakomybės už neveiksumą, nekompetenciją ar sąmoningus blogus darbus pareikalauti ge-bančios visuomenės. O to padaryti veikiant pavieniui, kad ir turint pačių geriausių intencijų, kurių, neabejoju, turi minėtasis Aplinkos ir paveldo apsaugos sąjūdis, kaip ir kitos specializuotos organizacijos, deja, nepavyks, nes nepavyko iki šiol. Todėl būtina šių, kad ir neabejotinai svarbių problemų sprendimą perkelti į aukštesnį – politinį – lygį.

Kol nesuprasime, kad konkrečių kultūros paveldo vertybių, kaip ir lietuvių kalbos, kultūros, kaip ir dabar masiškai kertamų Lietuvos miškų ir k. t. reikalų sprendimas yra tiesiogiai susijęs su pačios Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos išlikimo ateityje klausimu, tol tryptiesime vietoje ir tik bejėgiškai verkšlensime. Tad būtina visiems geros valios patriotiškiems žmonėms, įskaitant ryšių su Lietuva nutraukusius emigrantus, telktis. Telktis atmetus ideologinius ar kitokius skirtumus, asmeninį ar institucinį priešišumą ir ambicijas. Kad pradėtume kurti naują Sąjūdį, prie kurio galėtume prisidėti kiekvienas pagal savo išgales ir gebėjimus. Taip pašalinant ano – 1990-ųjų Sąjūdžio – nesėkmės priežastis, pasimokius iš jo klaidų. Valdžios kontrolė turi būti protinga, kompetentinga, nuolatinė ir budri, kitaip mes niekada neišsikapanosime iš šio vidinės kolonizacijos liūno, į kurį mus įmurkdė nepriklausomybės pradžioje palikta „sisteminė klaida“ – laiku ir efektyviai neįvykdyta desovietizacija. Tikėtis, kad net ir matydami grėsmingas demografinės ir socioekonominės tendencijas valdantieji susimylės ir pakeis ligšiolinį pražūtingą valstybės politikos kursą į orientuotą gerovės valstybės bei egalitarizmo link, būtų naivu. Blieka telktis patiemis. Tačiau ne tam, kad taptume „naujaisiais gelbėtojai“, tik pakeičiančiais senąjį drakoną, kad galiausiai patys sudrakonėtume, išpampę nuo valdžios teikiamų privilegijų, bet tam, kad kiekvienas pagal savo talentus ir žinias besąlygiškai ir nesavanaudiškai pradėtume tarnauti bendrajam gerui – savo bendruomenei ir tautai. Kitaip mūsų kaip tautos laukia išnykimas arba kultūriškai ir dvasiškai nuskurdintas vegetavimas.

1925 m. bibliotekos fondus sudarė daugiau kaip 80 000 knygų, 212 ekslibrisų, 1 474 žemėlapiai, 2 956 rankraščiai, 10 534 raiziniai, paveikslai ir kitokie dailės kūriniai.
R. Kazlas ir FB nuotr.

zacijos etalonu laikomoje Didžiojoje Britanijoje. Tačiau šis modelis tiesiogiai neperkeliamas į Lietuvą, kuri nei istoriškai, nei dabar nėra sukūrusi tokių stiprių vietos bendruomenių, apskritai itin stokoja realios savivaldos, kurios kūrimo teisės vietos bendruomenėms įstatymiškai kaip tik buvo itin apribotos. Juk dabar žmonės neturi galimybės net nušalinti aki-vaizdžiai blogai dirbančio miestelio seniūno. Tad šis ir kitais lygmenimis matomas valdžios-valdomųjų atskirties principas galioja ir lokaliame lygmenyje. Pagrįstų abejonių kelia ir vieša paslaptimi tapęs savivaldybių tarnautojų polinkis į korupciją, kaip ir paplitęs jų susisaisymas nepotizmo saitais, kuriančiais ne demokratinius, o veikiau neofeodalius santykius, kurie gimdo baime, nepasitikėjimą, bejėgiškumą, kas irgi skatina provincijos

dinimo sėkme. Veikiausiai tai gręstų visišku paveldosauginės sistemos kolapsu ir atviru korupcijos išgalėjimu šioje srityje, kuomet paveldo vertybės jau būtų nevaržomai plėšiamos ar perdirbamos pagal jų naujųjų savi-ninkų įgeidį.

Jau antri metai, kai įsikūrė visuomeninė organizacija Aplinkos ir paveldo apsaugos sąjūdis. Lietuva yra ratifikavusi Orhuso konvenciją, pagal kurią visuomenė turi teisę gauti informaciją, dalyvauti priimant sprendimus ir kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais, tačiau ši teisė dažnai yra ignoruojama. Tai kokiais dar būdais mes galime išsaugoti Lietuvos paveldą nuo godumo apakusių investuotojų ir neprotingų politinių sprendimų?

Lietuvos bėdos gali būti pradėtos sėkmingai spręsti tik atkūrus pilietinę valdžios kontrolę. Taigi reikia siekti,

Parengė Vitalius Zaikauskas

Žemins kartelę referendumui dėl pilietybės

Vilnius (ELTA) – Seimas sumažino reikalavimų kartelę referendumui dėl Konstitucijos 12 straipsnio – dėl pilietybės. Jame įtvirtinta, kad sprendimas dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo bus laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau kaip 1/3 piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Pagal dabar galiojančias Referendumo įstatymo nuostatas, Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimui turėtų pritarti daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

Seimas ketina savo nutarimu kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Referendumo įstatymo pataisų atitikties

Stringa paminklo A. Ramanauskui-Vanagui statybos

Vilnius (LRT.lt) – 2017 metais buvo paskelbta, kad Jungtinėse Valstijose, gimtajame Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago mieste, bus pastatytas jam skirtas paminklas. Planuota, kad New Britain miestelyje paminklas iškiltų 2018 metų lapkritį, bet šiuo metu klausimas įstrigęs, vietos valdžia neišduoda galutinio leidimo.

Amerikos lietuvių bendruomenė mano, kad tam daugiausia įtakos turėjo naujo tarybos nario paskleista informacija, neva A. Ramanauskas-Vanagas prisidėjo prie holokausto Lietuvoje.

Lietuvos partizanų vadui A. Ramanauskui-Vanagui skirtam paminklui buvo pasiūlyta vieta šalia gausiai lankomo Amerikos meno mu-

Konstitucijai.

Nutarimo projektas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą įregistruotas Seimo posėdžių sekretoriате.

„Kyla abejonė, kad ginčijamo įstatymo nustatyta išimtis dėl Konstitucijos I skirsnyje esančio 12 straipsnio keitimo gali paneigti Konstitucijos apsaugos esmę, Konstitucijos priėmimo referendumu standartą (daugiau kaip pusės visų rinkėjų balsų) ir gali neatitikti Konstitucijos vientisumo ir darnos, teisinės valstybės ir atsakingo valdymo konstitucinių principų“, – sakoma nutarimo projekte dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą.

Seimo posėdyje šį projektą numatoma svarstyti rudens sesijos pradžioje.

ziejaus, gyventojų pamėgtame parke, kuriame švenčiamos miesto šventės.

Tačiau lietuvių bendruomenės Amerikoje nariai sako, kad šiuo metu procesas įstrigo ir galutinis leidimas statyti paminklą nėra gautas. Bendruomenės teigimu, naujai į New Britain miesto tarybą išrinktas atstovas, Centrinio Connecticuto valstijos universiteto profesorius, kitiems tarybos nariams pateikė prieštaringos informacijos apie A. Ramanauską-Vanagą, neva jis prisidėjo prie holokausto Lietuvoje.

Lietuvių bendruomenė piktinasi ir rašytojos Rūtos Vanagaitės viešais pareiškimais, esą ji surinkusi duomenų apie partizano dalyvavimą holokauste ir bendradarbiavimą su sovietų saugumo struktūromis. R. Vanagaitė šią situaciją komentuoti atsisakė.

Pasibaigė Seimo pavasario sesija

Vilnius (LRS info) – Po intensyvios darbo savaitės birželio 30 dieną parlamentarai užbaigė, kaip ir numatyta Konstitucijoje, Seimo pavasario sesiją.

Ji pasibaigė tradiciškai sugiedotu himnu ir bendra parlamentarų nuo-

trauka Seimo plenarinių posėdžių salėje.

Seimas kasmet renkasi į dvi eilines pavasario ir rudens sesijas. Pavasario sesija prasideda kovo 10 dieną ir baigiasi birželio 30 dieną. Seimas gali nutarti sesiją pratęsti.

Seimas pritarė Tautos namų idėjai

Vilnius (ELTA) – Parlamentarai pritarė pasiūlymui įkurti Vilniuje Nacionalinę koncertų salę – Tautos namus ir jos įgyvendinimo planui 2017–2022 m.

Pabrėždamas Lietuvos kultūrinių ir istorinių tradicijų tęstinumo svarbą visuomenės kultūrinei ir pilietinei raidai, pažymėdamas, kad su istorine Tautos namų idėja yra susiję Lietuvos naujojo valstybingumo ir lietuvių moderniosios kultūros kūrėjai, įvertindamas tai, kad Vilniuje, ant Pamėnkalnio (Tauro kalno), esantis žemės sklypas, kuris už 1911–1913 metais suaukotas lėšas buvo įsigytas statyti Tautos namams, yra laikytinas visos Tautos nuosavybė ir Lietuvos naujųjų laikų istorijos relikvija, Seimas pritarė Tautos namų projektui.

Nutarimu „Dėl istorinio Tautos namų sklypo ir nacionalinės koncertų salės – Tautos namų“ Vyriausybei ir

Tautos namai stovės matomiausioje Vilniaus vietoje – ant Tauro kalno. 15 min.lt nuotr.

Vilniaus miesto savivaldybei pasiūlyta: rengiant Tautos namų – Nacionalinės koncertų salės su priklausiniais investicijų projektą, atsižvelgti į prioritetinę šio projekto paskirtį – visuomenės kultūrinių, edukacinių, pažintinių poreikių tenkinimas, numatant tolesnio šių funkcijų išplėtimo perspektyvą.

Pratęs legendinių lakūnų skrydį

Kauno r. (Kauno rajono savivaldybės info) Daugkartinis Lietuvos parasparnių čempionas Dainius Liegus ketina pagerbti prieš 85 metus žuvusių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Gireno atminimą, nuskrisdamas liku-

sią jų planuoto skrydžio dalį nuo Pszczelniko (Lenkija) iki Kauno.

Maždaug 650 km atstumą jaunas vyras pasiryžęs įveikti motorizuotu parasparniu „Lituanica“. Ekstremalus skrydis turėtų trukti 12–14 valandų.

JAV protestavo prieš D. Trump imigracijos politiką

Washingtonas (BNS) – Svarbiuose Amerikos miestuose ir mažuose miesteliuose šimtai tūkstančių žmonių birželio 30 dieną protestuodami prieš prezidento Donald Trump imigracijos politiką vilkėjo baltai, kėlė kumščius į orą ir nešė plakatus su užrašais „Daugiau jokių vaikų narvuose“ ir „Kas toliau? Koncentracijos stovyklos?“.

Protestuotojai rinkosi sujaudinti istorijų apie vaikus, atskirtus nuo tėvų prie JAV ir Meksikos sienos. Vi-soje šalyje vyko daugiau kaip 700 de-

monstracijų, nuo imigrantams palankių miestų, tokių kaip New Yorkas ir Los Angeles.

Kilus abiejų partijų ir tarptautiniam pasipiktinimui, D. Trump nutraukė migrantų šeimų išskyrimą. Bet pagal jo „nulinės tolerancijos politiką“ pareigūnai prie pietinės JAV sienos jau buvo atskyrę nuo tėvų daugiau kaip 2 tūkst. vaikų.

Šaštadienio protestų dalyviai reikalavo vyriausybės greitai sujungti išskirtas šeimas.

Apie ką kalbės D. Trump su V. Putinu?

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, jog per liepą įvyksiančias derybas su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu ketina aptarti ir svarbias tarptautines problemas, ir įtariamo Rusijos kišimosi į JAV rinkimus klausimą.

D. Trump pareiškė, jog per susitikimą su V. Putinu iškels konfliktų Sirijoje ir Ukrainoje klausimus.

Jis vėl patikino nematęs nieko blogo tame, jog būtų stengiamasi pagerinti santykius su tokiomis šalimis kaip Rusija ir Kinija.

D. Trump E. Macron siūlė palikti ES

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump per balandį vykusį susitikimą su Prancūzijos vadovu Emmanuel Macron siūlė jam palikti Europos Sąjungą ir sudaryti dvišalį prekybos susitarimą su Washingtonu, pranešė laikraštis „The Washington Post“.

„Kodėl neišstojate iš ES?“ – klausė JAV lyderis proeuropietiškę pažiūrą E. Macron.

D. Trump ne kartą puolė ES, smerkdamas, jo nuomone, nesąžiningą jos prekybos praktiką, ypač automobilių pramonėje, taigi, Bendrija tapo vienu mėgstamiausių jo kritikos taikinių.

„Europos Sąjunga, žinoma, buvo įkurta siekiant pasinaudoti Jungtinėmis Valstijomis“, – sakė JAV prezidentas.

Atsistatydina JAV ambasadorius Estijoje

Talinas (AFP-BNS) – Su JAV prezidento Donald Trump politika nesutinkantis JAV ambasadorius Estijoje James Melville pareiškė ketinantis pasitraukti iš savo posto.

Tokia žinia paskelbta prieš artėjantį NATO viršūnių susitikimą Briuselyje liepos 11–12 d. d., kuri jau dabar temdo D. Trump pikti pareiškimai Europos adresu, jog ši išnaudoja Jungtines Valstijas, nes nepakankamai skiria lėšų gynybai.

JAV ambasada Taline pranešė, kad karjeros diplomatas atsistatydins po to, kai liepos gale pasibaigs jo trejų metų paskyrimas dirbti Estijoje.

„Kai prezidentas sako, kad Europos Sąjunga (ES) ‘buvo sukurta išnaudoti Jungtines Valstijas, pulti mūsų taupyklę’ arba kad ‘NATO yra toks pat blogis kaip ir NAFTA’, tai ne tik yra faktiškai neteisinga, bet ir įrodo, kad man atėjo laikas trauktis“, – parašė J. Melville Facebook.

Diplomatas pranešė, jog po mėnesio, liepos 29 dieną, išvyks iš Estijos, o po to pasitrauks iš valstybės tarnybos.

Prancūzai nenori važiuoti lėčiau

Paryžius (BNS) – Automobilių kelias „Nationale 7“ užima ypatingą vietą prancūzų gyvenime. Išstos kartos juo važiuodavo į šalies pietus atostogų prieš tai, kai kelių juostų greitkeliai tapo įprastu reiškiniu.

Tad nenuostabu, kad 2015 metais valdžios priimtas sprendimas bandymo tikslais leistiną maksimalų greitį trijose kelio atkarpose sumažinti nuo 90 iki 80 kilometrų per valandą gerokai papiktino vairuotojus.

Pareigūnai sako, kad tik tokiu

Ambasadorius Estijoje J. Melville nusivylė D. Trump politika. „Fox News“ nuotr.

„Dirbau prie šešių prezidentų ir vienuolikos valstybės sekretorių ir negalvojau, kad mano gyvenimas gali pasiekti šį tašką“, – pažymėjo J. Melville, išdirbęs užsienio tarnyboje 33 metus.

Anksčiau buvo paskelbta, kad kita karjeros diplomatė – Susan Thornton, kurią D. Trump pasirinko valstybės pasekretore Rytų Azijos reikalams, panešė taip pat ketinanti trauktis.

Dėl nepritarimo D. Trump administracijos politikai pasitraukė dar keli aukšto rango pareigūnai, įskaitant JAV ambasadorių Panamoje ir aukšto rango diplomatę Nairobyje.

būdu galima sustabdyti nerimą keliančiu greičiu augantį mirčių keliuose skaičių. Pernai šalies keliuose žuvo 3,684 tūkst. žmonių.

Iš viso numatoma leistiną maksimalų greitį iki 80 km per valandą sumažinti 400 tūkst. kilometrų dviejų juostų kelių be atitvarų, kurių pakelės dažnai yra nusodintos medžiais. Tokiu būdu siekiama kasmet išgelbėti 400 gyvybių ir 30 proc. sumažinti automobilių išmetamų dujų kiekį.

CHIRURGAJ

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS

INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

amazon

You shop. Amazon gives.

Ar žinote, kad vienas didžiausių interneto prekybos svetainių „Amazon“ turi labai gražią programą, pavadinimu „Smile“, skirtą paremti pelno nesiekiančias organizacijas? „Amazon“ nuo kiekvieno pirkinio skiria 0.5 proc. išleistos sumos jūsų pasirinktai organizacijai – jums tai nekainuoja nė cento.

Perkant dovanėles iš „Amazon“, kviečiame pasirinkti „Draugas Foundation“ organizaciją. Taip papildomai neišleisdami nė cento, jūs paremsite „Draugo“, „Draugas News“ ir „Lithuanian Heritage“ leidinius.

Kaip tai padaryti? Ruošdamiesi apsipirkti „Amazon“, įveskite **smile.amazon.com/ch/36-3916303** interneto adresą. Dėkojame už paramą – net ir mažiausia auka yra reikšminga ir reikalinga! Praneškite apie tai kitiems!

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

administracija@draugas.org

ATLANTIC
ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas

8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta

6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli

22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed

360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal

188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance

5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network

6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex

704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh

(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors

3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza

9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves

6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga

6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2

4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyna

338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA

2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė

Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

REMKIME DRAUGO FONDA

www.draugofondas.org

A † A

SIGUTĖ M. GRIGALIŪNAITĖ
ŽEMAITIENĖ

Mirė 2018 m. birželio 29 d.
Gyveno Cicero, IL.
Gimė 1926 m. Kaune, Lietuvoje.
Nuliūdę liko: sūnus Gintaras su žmona Regina, anūkas Paul
su žmona Kayla, anūkė Lauren su vyru Daniel Flores.
Laidotuvių Mišios bus aukojamos liepos 7 d., šeštadienį, 10
val. r. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, 2700 W. 69th St., Mar-
quette Parke. Laidotuvės privačios.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Ivins/Moravecek, 708-447-2261

Donatas Januta. „Lietuviški takai“

Vilnius, 2015 m., 300 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje pristatomi
San Francisco advokato, istorijos tyrinėtojo
Donato Janutos rašiniai apie šiandienos ir
praeities Lietuvą ir lietuvius.
Aptarti santykiai tarp lietuvių ir žydų. Pristatyti
Lietuvos karžygiai, tarp kurių generolai Povilas Ple-
chavičius ir Vincas Vitkauskas, bei kovojusieji Afga-
nistane. Aprašyti Amerikos lietuviai komunistai, jų gy-
venimas ir veikla, jų susikirtimai su į JAV atvykusiais
„dipukais“. Prisiminti du Amerikoje gimę lietuviai, ku-
rie Lietuvoje tapo mirtini priešai – partizanas Adolfas Ramanauskas ir išda-
vikas Juozas Markulis...

Daug kitų žmonių, įvykių, ir vaizdų iš lietuvių gyvenimo bei veiklos ra-
site šiame rinkinyje. Autorius paseka ir lietuvių pėdsakus Baltarusijoje, Prū-
sijoje, Lenkijos Suvalkų krašte, Latvijoje. Knyga skirta visiems, kas domisi Lie-
tuva, lietuviais, jų veikla ir gyvenimu.

Knygą „Lietuviški takai“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.

Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc.,
persiuntimas paštu – 5 dol.) **Teiraukitės tel. 773-585-9500**

Donatas Januta

LIETUVIŠKI
TAKAI

Vieta, kur susitinka JAV lietuviai

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.
Suzinokite vienas apie kitą
Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol.

pusmečiui – 65 dol.

internetinė (pdf) metams – 99 dol.

3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

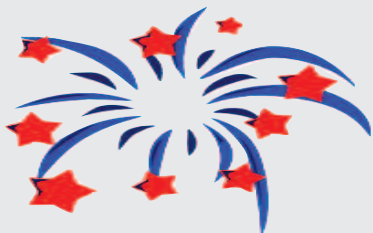
Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-585-9500 www.draugas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

Kitas „Draugo” numeris
išeis liepos 7 dieną.
*Smagios ir saugios
Nepriklausomybės dienos!*

■ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) liepos 8 d. 10 val. r. švęsime 14-tąjį eilinių metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Primename, kad lietuviškos Mišios yra laikomos ir ketvirtadieniais 8:30 val. r. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ Šakių klubo metinis narių susirinkimas įvyks liepos 8 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti narius ir norinčius priklausyti šiam klubui.

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-metį, liepos 6 d., penktadienį, visi Čikagos apylinkių lietuviai 12:45 val. po pietų kviečiami susirinkti prie Pasaulio lietuvių misijos Lemonte, prie kryžių kalnelio, ir 1 val. p. p. kartu su viso pasaulio lietuviais sugiedoti Lietuvos himną. Vyks tiesioginė transliacija – „Teletiltas“ su Lietuva ir viso pasaulio lietuviais, kurį organizuoja Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Nepamirškite vėliavų ir tautinės atributikos. Negalintys savarankiškai nuvažiuoti į Lemontą kviečiami rinktis prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios 11:30 val. r. – bus transportas.

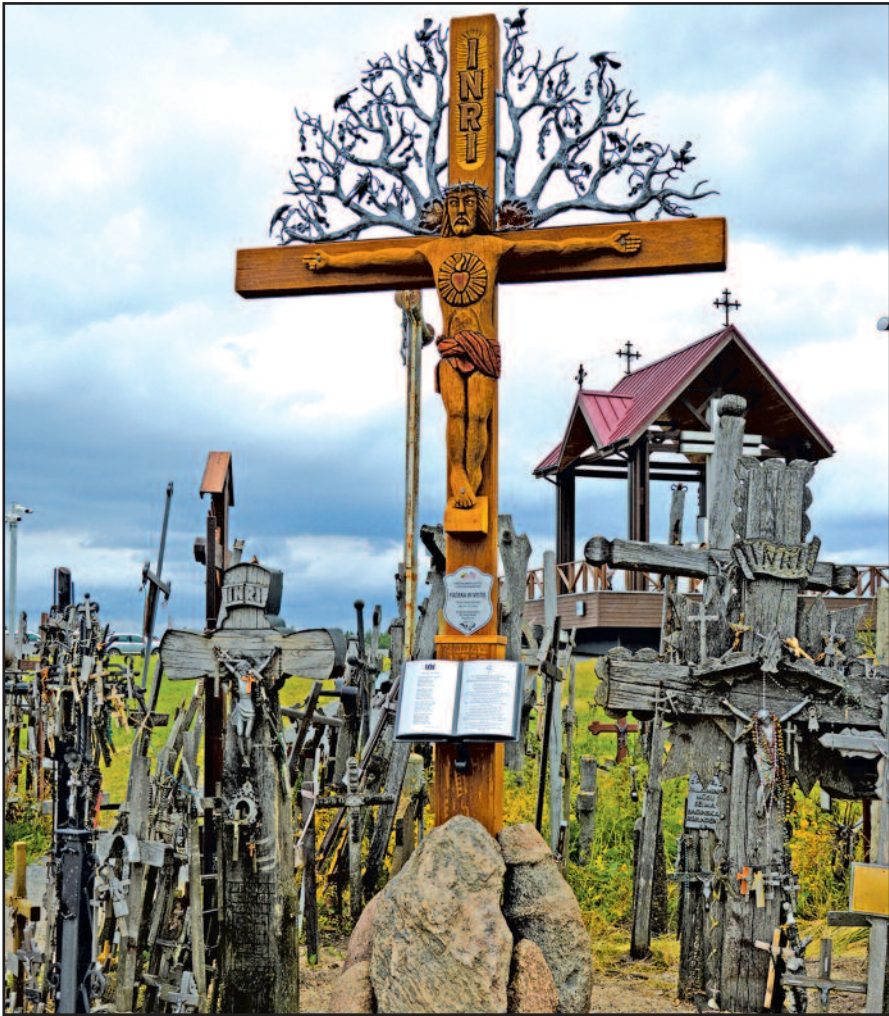

Pastaba. Tautiška giesmė bus giedama ir prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios – 1 val. p. p., prie iškeltos trispalvės. Bus gaivių gėrimų ir užkandžių.

Liepos 6 d.

Šimtmečio Tautiška giesmė – Navy Pier

Nepamirškime geros nuotaikos ir tautinės atributikos! Susitikime visi 7:45 val. v. Navy Pier (600 E. Grand Ave, Chicago, IL 60611), ištieskime 30 metrų „Vienybės vėliavą“ ir 8 val. v. visi kartu giedokime Tautišką giesmę!

Liepos 7 d., šeštadienį, Kryžių kalne Lietuvoje Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas pašventins JAV lietuvių šimtmečio kryžių „Padėka ir viltis“. Kryžiaus pastatymą inicijavo JAV Lietuvių katalikų kunigų vienybė. Organizacija visus, šiuo metu viešinius Lietuvoje tautiečius kviečia dalyvauti iškilmėse.

Organizatorių info ir nuotr.

Pasaulinė premjera – Marijampolėje

Ray Bartkus.

FB / Dainiaus Čėpos nuotr.

Penktą kartą Marijampolėje vyko išskirtinis meno renginys – simpoziumas „Malonny“ (Marijampolė – Londonas – New Yorkas). Lietuvai švenčiant Valstybės atkūrimo šimtmetį ir minint simpoziumo penketmetį Marijampolės cukraus fabrike buvo surengtas įspūdingas performansas „Penki“.

Apšvietimu istorinėse fabrikos „Lietuvos cukrus“ gamybinėse patalpose rūpinosi pasaulyje gerai žinomas šviesos dizaineris Kacper Dolatowski. Tarpdisciplininio kūrinio pasaulinę premjerą pristatė avangardinės muzikos kompozitorius Fast Forward. Kūrinyje vyraavo penki skoniai: saldu, kartu, rūgštu, sūru ir umani. Muzikinę performanso dalį atliko Marijampolės pučiamųjų orkestras, Jurga Šeidiukytė, „Džiaz-Life“, „Electronic Music Trio“ ir pats Fast Forward. Tai buvo skonio, šviesos, muzikos ir unikalaus veiksmo performansas netikėtoje erdvėje. Jame dalyvavo Lietuvoje gerai žinomi meno, verslo, kultūros atstovai.

Renginio metu už nuopelnus Marijampolės kultūrai ir miesto vardo garsinimą pasaulyje Marijampolės globėjo Šv. Jurgio medaliu apdovanotas simpoziumo sumanytojas ir įgyvendintojas Ray Bartkus.

FB info

Rimantas Pauliukonis, gyvenantis Strafford, NH, dar metams pratęsė „Draugo“ garbės prenumeratą. Pagarba ir padėka už spausdinto žodžio išsaugojimą išėivijoje.